

Dutch Rare Folk

Fungus

Met de blik stevast op het buitenland gevestigd vergeten we in Nederland wel eens dat we wel degelijk kunnen bogen op een rijke folktraditie. Vooral in de jaren zeventig en vroege jaren tachtig gebeurde er genoeg op dit gebied dat nog steeds de moeite waard is. Diverse folk-'instituten', zoals bijvoorbeeld folkclub de Lantaarn in Zevenaar, openden in die jaren hun deuren. Maar ook de voorloper van *New Folksounds* 'Jan Viool' is een product van die periode. Met artiesten als Fungus, Wolverlei en Gerard van Maasakkers werd de toon gezet. Voor muziekjournalist en folkliefhedder Matthijs Linnenman was dit alles reden genoeg om onder de titel *Dutch Rare Folk* een verzameling samen te stellen die een weerslag moet zijn van de door hem getypeerde 'Golden age of Nederfolk'.

Tekst: **Luther Zevenbergen**

Het werd natuurlijk wel een keer tijd dat iemand de Nederlandse folk uit het verleden eens opnieuw in de spotlights zette. Het werk van een aantal bekende namen is op cd prima te krijgen, maar het merendeel is nooit opnieuw uitgebracht. Dat vond ook Matthijs Linnenman.

"Ik speelde al veel langer met het idee, maar dacht altijd dat er wel iemand zou opstaan die het op zich zou nemen. Dat gebeurde echter maar niet, en toen kwam *Dutch Rare Groove* uit. Dat concept leek me een leuk uitgangspunt voor een overzicht van de nederfolk."

Dutch Rare Folk lijkt nogal wat mensen op het verkeerde been te zetten. Zo had ik zelf door de titel ook direct een associatie met series als *Nuggets*, die vanaf de jaren tachtig vooral obscure jaren-zestig muziek bijeen brachten. "Ik bestrijd de vergelijking met *Nuggets*. Op die platen stonden vooral artiesten die vaak maar één lp of soms zelfs maar een enkele single hadden gemaakt. Jimi Hendrix of The Mama's & the Papa's vond je daar niet op.

Dutch Rare Folk is zeker voor twee-derde gevuld met de bekende namen uit de nederfolk."

Hiermee komen we meteen op het meest ondankbare deel van de taak die een samensteller van een dergelijk project zich stelt. Ga je uit van de grote namen, dan ga je daarmee misschien voorbij aan de diversiteit van het genre. Neem je teveel obscure voorbeelden, dan zijn er altijd liefhebbers die hun favoriete artiesten niet terugvinden. Teveel traditioneel stelt pleitbezorgers van vernieuwing teleur, maar een overdaad aan 'moderne fratsen' verzekert kritiek uit de hoek van de puristen. Je kunt het eigenlijk nooit goed doen.

"Het moest vooral een verzameling worden die leuk is om naar te luisteren. Dat was mijn voornaamste uitgangspunt. Vooral het publiek dat minder bekend was met nederfolk wilde ik graag meetrokken. Maar ik realiseerde me ook heel goed dat ook de mensen uit de folkbeweging zelf het zouden gaan beluisteren en heb geprobeerd om met nummers te komen die ook hen zouden kunnen verrassen."

Afwisseling was dus altijd belangrijk tijdens

het samenstellen. Maar naast vertrouwdheid met de muziek waren er nog andere criteria om die afwisseling te garanderen.

"Na het verzamelen en beluisteren van de vele lp's heb ik om te beginnen de muziek op grond van vier criteria ingedeeld. Zoals elektrische en akoestische nummers, gezongen door een man of een vrouw, Nederlands- of Engelstalig, eigen compositie of traditioneel en vervolgens heb ik geprobeerd om op al die punten te zorgen dat er een goede verdeling was. Zo wordt een rustig nummer vaak opgevolgd door een steviger nummer. Op die manier wilde ik de luisteraar steeds blijven verrassen."

De recensies waren over het algemeen lovend. "Fijn dat zo'n vergeten stuk popgeschiedenis zo knap in kaart wordt gebracht", schreef de Volkskrant lyrisch. Maar er was ook kritiek. Op folkforum.nl ontspon zich naar aanleiding van een uitgebreide bespreking een hele discussie. De kritiek kwam er vooral op neer dat *Dutch Rare Folk* pretendeert een historisch overzicht te geven en daarin te kort schiet. Het was één van de leden van de Tilburgse

folkgroep Wenun Henk die het voor Linnenman opnam. Zelf stuitte hij pas heel laat op de discussie.

"Ik vind het toch wel jammer dat er maar enkele regels aan worden gewijd dat het een positief project is en vervolgens vier pagina's kritiek. Juist omdat de folk toch al zo'n kleine markt is. We zouden toch blij moeten zijn dat er eindelijk weer aandacht voor komt. Verder geloof ik niet dat ik heb aangegeven de pretentie te hebben volledigheid na te streven. De belangrijkste aanwijzing daarvoor zie je al aan het feit dat de nummers niet chronologisch geordend zijn. Ik heb niet geprobeerd om wetenschap te bedrijven, maar om een goede muzikale cd samen te stellen." De website van Fonos, die de dubbel-cd uitbracht en tevens cd's verkoopt van Nederlandse lp's of cd's die via de reguliere handel niet meer te krijgen zijn, signaleert een hernieuwde belangstelling voor Nederlandse folk. Zo kreeg men de obscure lp van het Groningse The Happiest Band That Ever Played ter digitalisering aangeboden en ook de vraag naar allerlei folkgroepen die op *Dutch Rare Folk* staan is zichtbaar toegenomen. De Fonos-cd's zijn dan wel geen officiële heruitgaven, de belangstelling sluit zeker

aan bij de bedoeling van samensteller Linnenman.

"Ik zie dit project toch vooral als een opstap om lp's van artiesten uit de nederfolk eindelijk in zijn geheel op cd uit te brengen."

Ondanks alle mitsen en maren lijkt het erop dat het gelukt is een cd te maken die vooral laat horen hoe fris en afwisselend de nederfolk klonk tussen 1967 en 1987. Een leuke opstap voor mensen die eens wat meer van die stroming willen horen, een wellicht jeugd-sentimentele luisterervaring voor hen die het genre van dichterbij meemaakten. En misschien kan dit bijdragen aan een herwaardering van de folk van eigen bodem.

Internet:
www.fonos.nl

Als aanvulling op het artikel hebben we op onze website een serie artikelen opgenomen uit Janviool van artiesten die op Dutch Rare Folk staan.

www.newfolksounds.nl/artikelen/janviool

Ik vroeg Matthijs Linnenman om zijn top-5 van nederfolk samen te stellen. Hoewel hij aangaf dat het bijna dagelijks wisselt, is hij er toch in geslaagd de krenten voor ons uit de pap te visen. Hiertussen zitten inderdaad titels die nog altijd niet op cd zijn verschenen.

Chimera – Obstakel (Stoof 1981)

De tweede lp van Chimera is folkrock van wereldklasse. Als ik iemand warm wil maken voor Nederlandse folk moet ik alleen maar kant twee van *Obstakel* op te zetten. Succes verzekerd.

Deirdre – Deirdre (Philips 1978)

Net als het beste werk van Crackerhash, King's Galliard, Opo en Sycamore was de enige lp van Deirdre voor de doeleinden van *Dutch Rare Folk* een moeilijk geval, omdat de plaat grotendeels uit buitenlandse traditionals bestaat. Los daarvan is het een schitterend album waarop een indrukwekkende hoeveelheid talent is samengebald. Bij slotnummer *Call The Yowes* houd ik het vaak niet droog.

Folkcorn - Goedenavond Speelman (Stoof 1978)

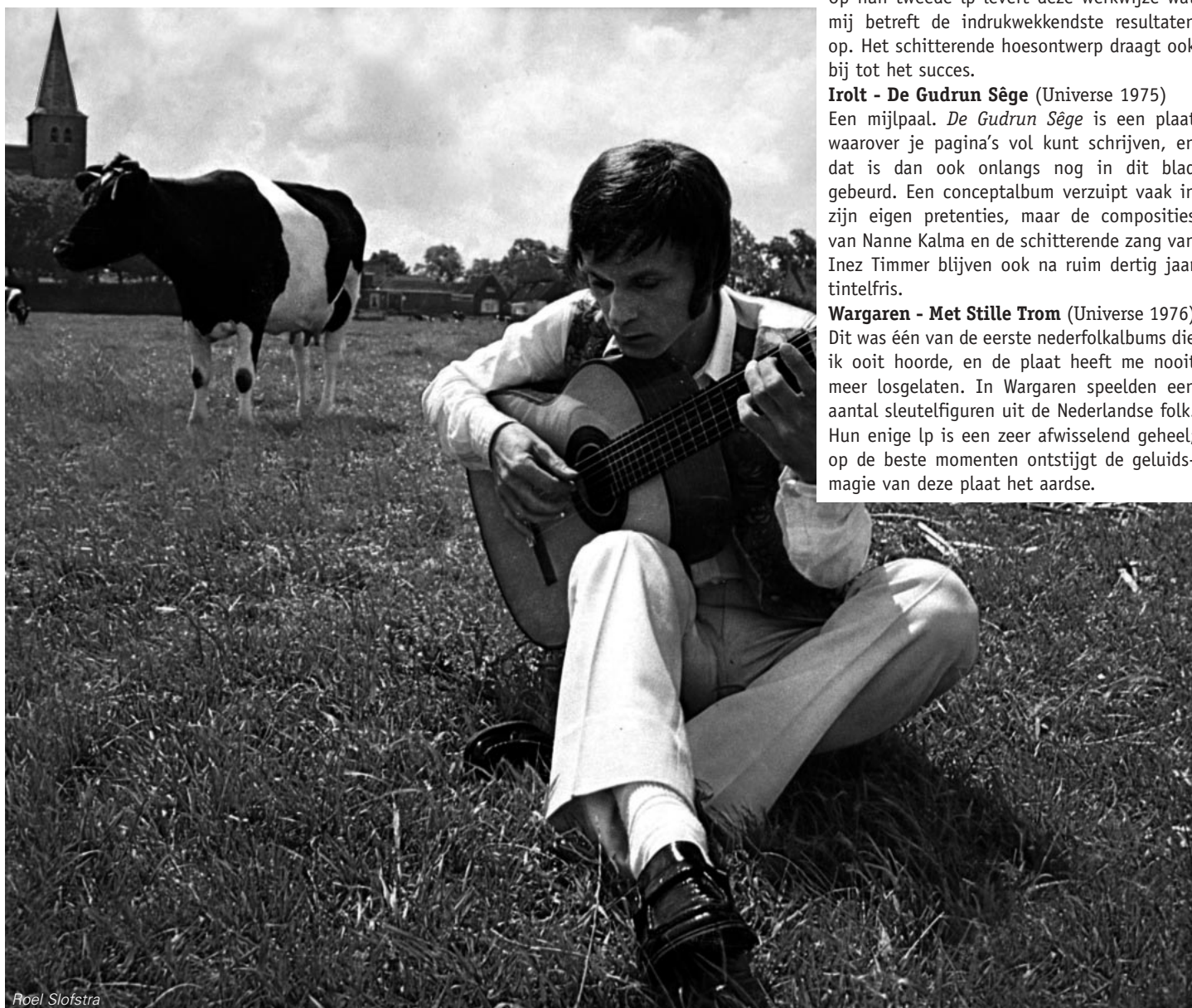
Met hun spannende arrangementen geven de mensen van Folkcorn aan de eenvoudigste volksliedjes een bijna sinistere kwaliteit mee. Op hun tweede lp levert deze werkwijze wat mij betreft de indrukwekkendste resultaten op. Het schitterende hoestsontwerp draagt ook bij tot het succes.

Irolt - De Gudrun Sêge (Universe 1975)

Een mijlpaal. *De Gudrun Sêge* is een plaat waarover je pagina's vol kunt schrijven, en dat is dan ook onlangs nog in dit blad gebeurd. Een conceptalbum verzuipt vaak in zijn eigen pretenties, maar de composities van Nanne Kalma en de schitterende zang van Inez Timmer blijven ook na ruim dertig jaar tintelfris.

Wargaren - Met Stille Trom (Universe 1976)

Dit was één van de eerste nederfolkalbums die ik ooit hoorde, en de plaat heeft me nooit meer losgelaten. In Wargaren speelden een aantal sleutelfiguren uit de Nederlandse folk. Hun enige lp is een zeer afwisselend geheel; op de beste momenten ontstijgt de geluidsmagie van deze plaat het aardse.

Roel Slofstra